

Inovovaný školský vzdelávací program
pre 1.stupeň základnej školy – ISCED 1

Radostne učiaca sa škola

Názov školského vzdelávacieho programu:

Radostne učiaca sa škola

Motto: Radostne učiaca sa škola pre život, v ktorej môže byť na ceste k poznaniu úspešný žiak, rodič aj učiteľ.

Stupeň vzdelania: **ISCED 1**

Dĺžka štúdia: **štyri roky**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:

Názov školy: **Základná škola, Stredisková 2735/5, Lieskovec**

Adresa: **Základná škola, Stredisková 2735/5, 962 21 Lieskovec**

IČO: **37896326**

Riaditeľ školy: **Mgr. Katarína Valocková**

Koordinátor pre tvorbu ŠVP: **Mgr. Katarína Valocková**

Ďalšie kontakty: zwkladns@zslieskovec.edu.sk, tel/fax: 045-5370227, 0918 996 240

Zriaďovateľ:

Názov: **Obec Lieskovec**

Adresa: **Obecný úrad, Na Barinách 2, 962 21 Lieskovec**

Kontakty: obeclieskovec@obeclieskovec.sk , 045-5370257

Platnosť dokumentu od 1.9.2018

I. Všeobecná charakteristika školy

I.1 Veľkosť školy

Základná škola, Stredisková 2735/5, Lieskovec je neplnoorganizovaná základná škola len s 1.stupňom. Tvoria ju štyri triedy (z každého ročníka jedna). Kapacita školy je 70 žiakov.

I.2 Charakteristika žiakov

Žiakov školy tvoria žiaci:

- z obce Lieskovec,
- dochádzajúci z okolitých obcí na základe záujmu o vzdelávanie v podmienkach našej školy.

Približne pätina žiakov školy sú žiaci zo sociálne znevýhodneného rodinného prostredia, ktorí nemajú dostatočné rodinné zázemie na vzdelávanie a ani dostatočnú predškolskú prípravu. Preto si ich vzdelávanie vyžaduje viac námahy a zmenené postupy a metódy osvojovania a upevňovania si vedomostí.

Škola vzdeláva aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

I.3 Organizácia prijímacieho konania

Žiaci sú do školy prijímaní na základe zápisu, ktorý sa riadi všeobecnými právnymi predpismi a VZN obce Lieskovec (zriaďovateľom školy). Pri zápise sa zisťujú všeobecné schopnosti žiakov, ich školská zrelosť. Rodičia vyplňajú dotazník k osobnostným alebo zdravotným problémom dieťaťa. V prípade zápisu žiaka k integrovanému vzdelávaniu rodičia dokladajú k zápisu aj správy zo psychologických, špeciálno-pedagogických alebo iných odborných vyšetrení, aby sa škola mohla rozhodnúť, či je toto dieťa vzdelávateľné v jej podmienkach.

I.4 Dlhodobé projekty

Škola je členom Asociácie českých daltonských škôl, členom Dalton international, spoluzakladajúcim členom Asociácie daltonských škôl na Slovensku. Spolupracuje so základnými školami v Českej republike a v Slovenskej republike uplatňujúcimi daltonské prvky vo vzdelávaní.

Škola sa už dlhodobo zameriava na vyučovanie informatickej výchovy od 1.ročníka ZŠ (bola súčasťou experimentu Informatizácia ZŠ) a v tomto svojom zameraní naďalej pokračuje.

Od roku 2008 sme zapojení do projektov: Tenis do škôl, od roku 2014 Začni s bedmintonom.

V školskom roku 2008/2009 začala s uplatňovaním prvkov daltonského plánu vo všetkých ročníkoch a v uplatňovaní inovatívnych prvkov učenia sa naďalej úspešne pokračuje. V roku 2013 škola získala medzinárodný certifikát Daltonská škola.

Priebežne každoročne sme zapojení do projektu Ovocie do škôl a Recyklohry.

I.5 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Základná škola, ako škola rodinného typu, úzko spolupracuje pri výchove a vzdelávaní žiakov s ich rodičmi. Združenie rodičov zastrešuje Občianske združenie Lieskovček pod vedením Rady OZ Lieskovček. Úvodné stretnutie rodičov sa organizuje vždy začiatkom školského roka, kde sú zvolení noví členovia rady, je predložený rozpočet OZ Lieskovček, naplánujú sa spoločné aktivity a úlohy.

Počas školského roka sa pravidelne uskutočnia štyri až päť konzultácií s rodičmi, dni otvorených dverí pre rodičov, starých rodičov a budúcich prvákov a ich rodičov. Okrem toho sa môžu rodičia (kedykoľvek po dohode s učiteľom) zúčastniť vyučovania alebo prísť na konzultácie mimo vyučovania. Informácie sú rodičom poskytované prostredníctvom malých oznamov v slovníčkoch, webovej stránky školy a mailovej pošty.

Rada školy ako orgán štátnej správy v školstve a školskej samosprávy je zložený z 7 členov. Je tvorená dvomi zástupcami zriaďovateľmi školy, tromi zástupcami rodičov a dvomi zástupcami pedagogického zboru. Schádza sa štyrikrát do roka.

Škola spolupracuje pri vzdelávaní s Materskou školou Lieskovec, s Centrom pedagogicko- psychologického poradenstva a prevencie vo Zvolene, Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva pri ŠZŠ vo Zvolene.

Škola taktiež spolupracuje pri realizácii vyučovania Športového krúžku a vyučovacieho predmetu Športovej a telesnej výchovy so Slovenským tenisovým zväzom, Lieskovským tenisovým klubom, Asociáciou bedmintonu na Slovensku.

Ďalším partnerom pre spoluprácu je už spomínaná Asociácia českých daltonských škôl, od roku 2013 jej nástupca Občianske združenie Czech Dalton.

1.6 Priestorové a materiálne–technické podmienky školy

Škola má štyri bežné triedy a počítačovú učebňu (17 počítačov) ako súčasť jednej z nich, zborovňu a riaditeľňu. Súčasne disponuje mobilnou počítačovou učebňou. Všetky triedy majú k dispozícii notebooky z mobilnej učebne. Priestory školy sú pokryté wifi signálom pre prístup k internetu z ktorejkoľvek jej časti. Ďalšie moderné vybavenie interaktívna tabuľa, magnetické tabule s ďalším dataprojektorom v každej učebni umožňuje interaktívne vzdelávanie súčasne vo všetkých triedach školy, čím technicky zabezpečuje zvolený školský vzdelávací program.

Škola nemá telocvičňu, na hodiny telesnej výchovy využíva športovú halu a tenisové kurty Lieskovského tenisového klubu, viacúčelové i futbalové ihrisko Obecného športového klubu.

Kultúrny dom obce škola využíva na kultúrne podujatia (výchovné koncerty, divadelné vystúpenia), školské akcie (besiedky, tvorivé dielne), výstavy, konferencie.

Vybavenie školy učebnými pomôckami je postačujúce, napriek tomu škola pravidelne obnovuje pomôcky, vymieňa ich za modernejšie. Počas školského roka sme doplnili veľké množstvo moderných učebných pomôcok (vrátane edukačného SW), čo umožnilo tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie. Pri obnove učebných pomôcok je veľmi nápomocný fond OZ

Lieskovček. Nábytok školy je nový, podporujúci daltonský spôsob vyučovania, lavice a žiacke stoličky sú výškovo nastaviteľné.

Škola má zabezpečený bezbariérový prístup do svojho areálu, do dievčenskej toalety, ale nemá zabezpečený bezbariérový prístup do tried.

Škola nemá zriadenú osobitnú knižnicu pre žiakov, tá je súčasťou jednej triedy.

Budova školy má tri samostatné vchody a kompletne zrekonštruované sociálne zariadenia školy sú vo vedľajšej budove.

Školské stravovanie zabezpečuje Materská škola, Nová 1, Lieskovec a vydáva sa prostredníctvom výdajne stravy v školských priestoroch. Škola má jedáleň.

Škola sa už dlhodobo snaží vytvoriť priestor na uloženie učebných pomôcok (doterajší kabinet nestačí).

1.7 Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme dôraz na upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb. Aktuálne informácie o aktivitách školy sú vyvesené na informačných tabuliach a nástenkách a webovom sídle školy. Snažíme sa o budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi, ale aj pedagógmi a rodičmi.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Dnešná škola vychováva žiakov pre budúcnosť, preto ich musí pripraviť na celoživotné vzdelávanie. Naučiť sa učiť sa je základnou zručnosťou, ktorú si musia v škole osvojiť. Informačná revolúcia zároveň vedie k potrebe zmeniť spôsob práce s informáciami. Miesto encyklopedických vedomostí je potrebné, aby si žiaci osvojili zručnosti dôležité pre ich život a zároveň získali kladný postoj a návyky k športovým aktivitám ako kompenzáciu sedavého spôsobu života a nevyhnutnej podmienky k rozvíjaniu a udržaniu harmonickej osobnosti.

Zároveň si uvedomujeme, že environmentálne myslenie jednotlivca je podmienkou trvale udržateľného rozvoja ekosystémov na planéte Zem, preto sa orientujeme na aktivity medzinárodného projektu Zelená škola.

Chceme byť radostne učiacou sa školou pre život, v ktorej môže byť na ceste k poznaniu úspešný žiak, rodič aj učiteľ.

II.1 Pedagogické princípy školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Základom nášho programu sú pre nás štyri piliere vzdelávania, ktoré podporuje medzinárodná organizácia UNESCO:

- **učiť sa poznávať** – budovať si základné predpoklady pre úspešnú komunikáciu, otvárať sa rôznym oblastiam poznania,
- **učiť sa jednat** - to, čo sa žiak naučí, musí byť použiteľné v praxi = profesijná príprava sa sústreďuje na univerzálne zručnosti, učí flexibilitu, nekonvenčnému a inovatívnemu mysleniu,

- **učiť sa žiť medzi ľuďmi** – dokázať úspešne komunikovať, spolupracovať a rešpektovať odlišnosti každého človeka,
- **učiť sa byť** – dokázať si stanoviť životné priority, byť zodpovedný sám za seba a svoje konanie a tým tiež za okolitý svet.

Školský vzdelávací program vychádza zo skúseností z aplikovania daltonských metód od roku 2008, projektového vyučovania, uplatňovania metódy SFUMATO® pri vyučovaní čítania od roku 2004 a využívania moderných IKT vo vyučovaní od roku 2003. Všetky uvedené metódy už na škole aplikujeme a máme s nimi dobré skúsenosti.

Školský vzdelávací program je neuzavretý, stále sa vyvíjajúci dokument, ktorý sa bude neustále inovovať na základe pripomienok žiakov, rodičov, pedagógov i pracovníkov Štátnej školskej inšpekcie.

Základom školského programu je **DEVÄŤ zásad školského vzdelávacieho programu.**

- ✓ samostatnosť
- ✓ zodpovednosť
- ✓ spolupráca
- ✓ individuálny prístup
- ✓ komunikácia
- ✓ tolerancia
- ✓ tvorivosť
- ✓ vedomie kultúry

Samostatnosť

Nechaj ma robiť a ja pochopím.

Porozumieť znamená zažiť a vyskúšať si. Snažíme sa umožniť žiakom, aby si preberané učivo sami spracovali, vyskúšali i zažili. Snažíme sa, aby si žiaci osvojili znalosti a zručnosti, ktoré ich pripraví na samostatné riešenie problémov. Učiteľ sa stáva len facilitátorom vo vzdelávaní. Úspech žiakov pri samostatnom riešení úloh tu pôsobí ako silný motivačný faktor. Samostatné štúdium nie je memorovanie ale premýšľanie a snaha pochopiť a porozumieť. Pamäť môže vzbudiť dojem že vieme, aj keď vôbec nechápeme.

Zodpovednosť

Dôveruj mi, budem aj ja tebe.

Predávanie zodpovednosti žiakovi vedie k úplnej premene vzťahu medzi učiteľom a žiakom. Učiteľ len zorganizuje žiakovu prácu, zadá mu termíny, vybaví ho všetkými potrebnými materiálmi, poskytne nápoedu a pomoc tak, aby mohol žiak uspieť vo svojej práci.

Spolupráca

Každý kamienok v mozaike je dôležitý.

Žiaci, učitelia a rodičia sú partneri, ktorý sa spoluprácou vzájomne obohacujú. Partneri sa neohovárajú, ale dohovárajú si spoluprácu, partneri sa rešpektujú a spoločne plánujú. Pri nezhodách spoločne hľadajú kompromisné riešenie.

Na hodinách umožňujeme žiakom zvyknúť si na tímovú prácu, ktorá ich čaká v ich profesijnom živote. Učia sa spolupracovať na riešení danej úlohy, podieľať sa na vytváraní pravidiel práce v tíme, na vytváraní tvorivej atmosféry. Spoluprácu neobmedzujeme len na výučbu, škola úzko spolupracuje so vzdelávacími inštitúciami u nás aj v zahraničí.

Individuálny prístup

Každý je v niečom dobrý, najt'ažšie je poznať v čom.

Individuálny prístup nám umožňuje venovať sa všetkým žiakom podľa ich schopností. Ak učiteľ prenesie zodpovednosť na žiaka a ustúpi počas vyučovania do pozadia, získa dostatok priestoru i času, aby sa mohol venovať žiakom talentovaným i menej talentovaným, hľadať ich silné a slabé stránky a ukázať každému žiakovi, ako svoje prednosti využiť. Zároveň sa snažíme „neubližovať pomáhaním“ – pri príliš veľkej pomoci a „vedení za ruku“ hrozí lacné preberanie názorov, skúseností a znalostí, namiesto toho, aby si žiak tieto hodnoty tvoril sám.

Komunikácia

Chceme školu, kde sa deti neboja opýtať.

Snažíme sa, aby sa žiaci vzdelávali v otvorenom a bezpečnom prostredí, kde môžu prezentovať, obhájiť vlastný názor, naučiť sa hovoriť na verejnosti a kultivovane argumentovať vlastnými slovami. Učíme ich, aby sa naučili vypočuť a rešpektovať názor druhého a nebáli sa otvorene hovoriť o svojich pocitoch bez nebezpečenstva, že bude ich názor zosmiešnený. Komunikáciu neobmedzujeme len na vzťah učiteľa a žiaka. Chápeme, že pre dobrý chod školy je nepostrádateľná aj komunikácia s rodičmi a širokou verejnosťou.

Tolerancia

Nemusím s tebou súhlasiť, ale rešpektujem tvoj názor.

Snažíme sa v deťoch pestovať postoje a zručnosti, ktoré žiakov naučia dohovoriť sa s druhými, aj keď majú iný názor, sú inej národnosti alebo sa líšia v niečom inom. Chceme, aby sa žiaci naučili predchádzať nedorozumeniam a konfliktom, a pokiaľ vzniknú, snažíme sa deti vybaviť zručnosťami, ako ich riešiť. Učíme deti nebáť sa odlišností a neposudzovať podľa prvého dojmu. Chceme, aby žiaci boli citliví, vnímaví a tolerantní k odlišnostiam, aby sa nenechali zviest' k jednaniu na základe stereotypov v myslení a jednaní.

Priateľské prostredie

V strese sa nedá tvoriť.

Toleranciou a otvorenou komunikáciou sa snažíme vytvoriť v škole prirodzené priateľské prostredie, ktoré napomáha žiakom k osobnému rozvoju. Priateľské prostredie motivuje

žiakov k stále vyšším výkonom, ale bez stresu, strachu a odporu. Snažíme sa, aby sa žiaci naučili oceňovať prácu a chovanie seba i druhých. S priateľskou atmosférou ide ruka v ruku tiež chápanie pojmu ochrana zdravia, a to tak svojho ako aj druhých. Dobré vzťahy a dôvera sú tiež základom prevencie sociálno–patologických javov.

Tvorivosť

Pýtaj sa „Čo keby...?“

Tvorivosť a schopnosť netradičného myslenia je predpokladom úspešného profesijného života. Tvorivosť vnímame tiež ako zručnosť, ktorú je možné vhodne zvolenými aktivitami rozvíjať. Snažíme sa žiakov otvoriť novým podnetom, učíme ich dívať sa na problémy z rôznych pohľadov, zvažovať rôzne spôsoby riešenia problému. Vďaka priateľskej atmosfére nemajú žiaci strach podeliť sa o originálne nápady, ktoré sa na prvý pohľad môžu zdať nezmyselné.

Vedomie kultúry

Pýtaj sa „Prečo...?“

Súčasná doba zavaľuje myslenie žiakov hodnotami rôznej kvality. Chceme, aby žiaci získali povedomie o historickej a kultúrnej tradícii Slovenska, ale aby si zároveň uvedomovali vzťahy medzi rôznymi, nielen európskymi kultúrami, aby sa orientovali v kultúrnej pluralitnom svete a chápali dedičstvo rôznych kultúr ako priestor pre dialóg a vzájomné obohatenie.

II.2 Realizácia daltonských zásad

„Predtým študent chodil do školy, ktorá mu stále niečo vnucovala.
Dnes chodí do školy, aby uspokojil prirodzenou potrebu vlastného rozvoja.“
Helena Parkhurstová

Základné princípy Daltona – zodpovednosť, samostatnosť a spolupráca vedú žiaka k tomu, aby sa stal aktívnym účastníkom výchovno-vzdelávacieho procesu. Umožňujú vytvoriť atmosféru podporujúcu iniciatívu, vyzývajú k nekonvenčnému mysleniu a vytvárajú pocit z vnútornej slobody a radosť z tvorivej práce. Cieľom je doviest žiakov k tomu, aby sa chceli učiť, a uvedomili si, akú rolu v ich živote bude hrať zodpovednosť.

Daltonský plán ako jedna z aktuálnych foriem inovatívneho vyučovania je neustále aktuálny, ale zároveň je otvoreným systémom. Pedagogický a didaktický rozmer Daltona ponúka priestor na rozvíjaní kľúčových kompetencií. Na hodinách vedieme žiakov k spolupráci a nezávislosti na učiteľovi a k zodpovednému prístupu k práci. Okrem hodín s daltonskými prvkami prebiehajú tiež tzv. daltony. Čo je to „dalton“?

Podľa toho, či je téma vhodná, pripravujeme obsah predmetov vo forme tzv. daltonských blokov (alebo daltonov), ktoré slúžia vo všetkých fázach výučby, teda od opakovania a

precvičovania známeho učiva až po štúdium učiva nového. Každá úloha je rozdelená do troch častí.

- ✓ **Časť povinná** - obsahuje úlohy, ktoré učiteľ považuje za základné pre zvládnutie daného problému. Žiaci sú povinní ich splniť, avšak v ľubovoľnom poradí a ľubovoľným spôsobom (tzn. samostatne, v spolupráci so spolužiakmi či s učiteľom).
- ✓ **Časť voliteľná** – obsahuje úlohy, z ktorých si môže žiak vyberať. Najčastejšie sa jedná o učivo, ktoré sa v osnovách špecifikuje ako rozširujúce. Učiteľ taktiež zaraďuje prácu, ktorú považuje za aktuálnu (napr. v teste zistí, že žiaci potrebujú dodatočné precvičenie problematiky).
- ✓ **Časť extra úloh** - táto časť poskytne žiakom dostatok priestoru pre relaxáciu a odpočinok. Učiteľ sem zaraďuje aj úlohy, ktoré považuje za podstatné rozšírenie problematiky. Ich obsah slúži predovšetkým žiakom s hlbokým záujmom o danú problematiku.

Pretože žiaci od začiatku práce poznajú všetky úlohy a vedia, dokedy je ich treba splniť, vyberajú si ich poradie. Vďaka tomu, že nie sú viazaní na učiteľa a ostatných spolužiakov, postupujú vlastným tempom, ale súčasne si tiež neustále strážia vlastný rozvrh práce. Na konci každého daltonského bloku a každej hodiny máme čas vyhradený na hodnotenie. Žiaci sa učia formulovať, čo sa im na hodine a práci páčilo, čo sa im nepáčilo, ako sa im darilo alebo naopak nedarilo jednotlivé úlohy plniť, a tiež sa pokúšajú zhodnotiť, aké úlohy by im mala učiteľka pripravovať, aby boli súčasne užitočné i zábavné.

Na prvom stupni pracujeme v tzv. daltonských blokoch. Ich dĺžka je závislá od veku žiakov. Daltonský blok mávame jedenkrát týždenne, podľa veku žiakov a type preberaného alebo opakovaného učiva. Na začiatku bloku zadá učiteľ úlohy z rôznych predmetov. Keď má žiak splnené jednotlivé úlohy, vyznačí si na tabuli ich dokončenie a môže si ďalej zvoliť buď prichystanú úlohu navyše, alebo sa venovať záujmovej činnosti.

Spôsob výučby kladie dôraz na dôslednú prípravu učiteľa, ktorý žiakom zadá úlohy z rôznych oblastí predmetu alebo predmetov. Od tretej triedy pracujú žiaci bežne s encyklopédiami, dokážu vyhľadávať informácie, s ktorými sa potom podelia s ostatnými spolužiakmi. O motiváciu žiakov pri tomto spôsobe práce nie je núdza. U menších žiakov sú to odmeny do „záznamníkov“ (samolepky, pečiatky), starší žiaci sú odmeňovaní vhodnou formou primeranou ich veku. Najväčšou motiváciou však je voľný čas, ktorý získajú po splnení úloh a ktorý môžu venovať tým aktivitám, ktoré ich zaujímajú.

Formou práce na daltonských úlohách sa snažíme poskytnúť našim žiakom dostatok slobody a súčasne v nich vyvolávame pocit zodpovednosti za splnenie zadanej práce. Učíme ich, ako plánovať a ako pracovať vlastným tempom. Deti často a radi pracujú v skupinách len s pomocou vyučujúceho a nie za jeho vedenia, takže sa prehlbujú vzájomné pekné vzťahy medzi žiakmi a vyučujúcimi v triede. Pri práci sa žiaci voľne pohybujú po triede a sú vedení k tomu, aby svojim pohybom nerušili ostatných. Navyše veľké množstvo rozličných aktivít, ktoré môžu prebiehať v triede súčasne, vytvoria dostatočne stimulujúce prostredie, ktoré rešpektuje výučbové návyky všetkých detí. Zapojením všetkých detí do práce, ich zvykáme na tímovú prácu, ktorá ich čaká v budúcom profesijnom živote. Naučia sa rešpektovať jeden druhého, hodnotiť svoju prácu v spolupráci s učiteľom i samostatne. Deti sú vedené k zodpovednosti za svoju prácu, stráca sa pasivita, zostáva priestor pre odpočinok i prácu,

navyššie nie sú stresované, je dostatočný priestor pre pokojnú prácu aj pomalších detí. Vďaka prehľadným daltonským tabuliam a záznamníkom vie učiteľ všetko potrebné o práci detí a ich záujmoch. Žiaci sú oveľa samostatnejší, zodpovednejší a tiež ohľadupľnejší k sebe navzájom.

Aplikované daltonské princípy

- ✓ Dobré prístupný pracovný materiál - knihy, mapy, počítač a pod.
- ✓ Inštruktáž a záverečný rozhovor, hodnotenie – zoznámenie sa s obsahom úloh, hľadanie možných problémov, po dokončení zhodnotenia práce
- ✓ Princíp odloženej pozornosti – časť hodiny pre samostatnú prácu žiakov, keď sa každý spolieha sám na seba, prípadne na spoluprácu žiakov
- ✓ Zásada nerušiť jeden druhého - najvyššia forma spolupráce
- ✓ Schopnosť požiadať o pomoc a poskytnúť pomoc – najviac sa človek naučí, keď niečo učí
- ✓ Zodpovednosť za splnenie úloh v danom termíne - príležitosť poznať a prežiť spokojnosť z dosiahnutého výsledku, tréning sebazaprenia a prekonanie nechuti k práci - „kde je vôľa, tam je cesta”
- ✓ Označenie všetkých splnených úloh na tabuli alebo v záznamníku - účinná vizualizácia pre učiteľa i žiaka
- ✓ Kontrolný test – spätná väzba o kvalite vykonanej práce a dosiahnutých výsledkoch
- ✓ Hause – triednická hodina ako prvá hodina v pondelok, zameraná na hodnotenie práce v daltonskom bloku, plánovanie ďalšieho pracovného týždňa a vytvorenie komunity, v ktorej majú žiaci príležitosť rozprávať sa o svojich zážitkoch, pocitoch, trápeniach,
- ✓ Laboratory – konzultácie pre žiakov (prípadne žiakov a rodičov) vypísané v určitý čas popoludnia, zamerané na individuálnu pomoc pre tých, ktorí sa k určitému učivu potrebujú vrátiť.

Daltonské triedne pravidlá

- ✓ Len jeden rozpráva.
- ✓ Hlás sa o slovo.
- ✓ Zostaň pri téme.
- ✓ Nevyrušuj spolužiakov.
- ✓ Dávaj veci na svoje miesto.
- ✓ Nájdi si partnera pre spoluprácu.
- ✓ Označ dokončenú prácu.
- ✓ Skontroluj si svoju prácu.

Ak žiaci pracujú samostatne, učia sa

- ✓ samostatne hľadať riešenia,
- ✓ pracovať, bez toho aby sa neustále pýtali učiteľa,
- ✓ navzájom si pomáhať,
- ✓ pracovať vlastným tempom,
- ✓ akceptovať vzájomnú pomoc,
- ✓ radosť sa zo samostatne zvládnutej práce.

Individualizované vyučovanie, ktoré vychádza z Bloomovej teórie „mastery learning”, potvrdzuje, že všetci žiaci rovnakého veku sa neučia rovnako, dôležité sú podmienky, v ktorých sa žiaci učia, keď nie sú obmedzované v čase a pracujú svojim tempom, získavajú

priebežne spätnú väzbu o svojom postupe a individuálnu pomoc pri ťažkostiach, môžu všetci zvládnuť určité množstvo poznatkov a zručností, teda osobné maximum.

Otvorené vyučovanie, ktoré aplikujeme znamená zmenu klímy školy a zahŕňa ne tradičné usporiadanie triedy, zmenu jej atmosféry, prácu v kruhu, inú než tradičnú organizáciu práce, slobodne volenú prácu, denné a týždenné plány a rozsiahlejšie projekty.

II.3 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Základná škola, Stredisková 2735/5, Lieskovec už dlhšiu dobu patrí medzi lídrov v modernom spôsobe vyučovania. Vo vzdelávaní žiakov uplatňujeme najmodernejšie poznatky, učebné pomôcky a snažíme sa pripraviť žiakov pre život. V tomto trende chceme naďalej pokračovať, svoju prácu stále skvalitňovať a byť radostne učiacou sa školou pre život, v ktorej môže byť na ceste k poznaniu úspešný žiak, rodič aj učiteľ.

Pre rozvoj kľúčových kompetencií žiakov sme zaviedli do vyučovania daltonské prvky. Toto smerovanie chceme naďalej rozvíjať aj v spolupráci so zahraničnými školami.

Projektovým vyučovaním chceme učiť žiakov tímovej práci a kompetencii riešiť problémy i prezentovať sa.

Pokračujeme vo svojej orientácii na vyučovanie informatickej výchovy, keďže pre toto vyučovanie máme personálne aj materiálne zázemie a už aj značné skúsenosti. Žiaci v našej škole získajú nielen základy počítačovej gramotnosti ale prostredníctvom IKT budeme rozvíjať aj ich tvorivosť a možnú neskoršiu orientáciu na technické povolania.

Anglický jazyk sa žiaci učia od prvého ročníka.

Okrem vedomostí budeme viesť žiakov aj k zdravému životnému štýlu, pravidelnému pohybu rozšírením časovej dotácie predmetu Telesná a športová výchova a jeho obsahu o tenisovú a bedmintonovú prípravu, a o základy korčuľovania na ľade.

Žiakov vedieme k environmentálnemu správaniu sa.

Budeme vzdelávať aj individuálne začlenených žiakov (vrátane nadaných žiakov) pre ktorých pripravíme podmienky tak, aby ich vzdelávaním dosahovali možné maximum a nepôsobili negatívne na vzdelávanie ostatných žiakov triedy.

Stupeň vzdelania - ISCED 1

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“. Žiak s mentálnym postihnutím získa primárne vzdelanie úspešným absolvovaním posledného ročníka základnej školy.

II.4 Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie

spôsobilostí. Získal predpoklady pre to, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať

Má osvojené základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňov vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)¹:

(a) sociálne a komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- ✓ vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- ✓ dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- ✓ dokáže formulovať svoje problémy a požiadať o pomoc dospelých alebo spolužiakov,
- ✓ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- ✓ rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- ✓ vie primerane artikulovať, správne dýchať pri svojom prejave,
- ✓ dokáže prezentovať verejne svoje schopnosti,
- ✓ na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- ✓ chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- ✓ v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,
- ✓ dokáže komunikovať aj prostredníctvom e-mailovej komunikácie, ovláda základy netikety.

(b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- ✓ používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)
- ✓ je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,
- ✓ dokáže sa správať ekologicky.

(c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- ✓ vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- ✓ dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- ✓ dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- ✓ vie používať rôzne vyučovacie programy,
- ✓ získal základy algoritmického myslenia,

¹ Upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.

- ✓ chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- ✓ vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT a správa sa bezpečne,
- ✓ využíva IKT na rozvoj svojej tvorivosti,
- ✓ pomocou IKT dokáže animovať prírodné a fyzikálne javy,
- ✓ vytvára animácie na ilustráciu dejov (rozprávok, modelov správania sa, príbehov),
- ✓ vyberá si z možností, ktoré mu IKT poskytujú tie aplikácie, pomocou ktorých vie zadané úlohy riešiť a ktoré zodpovedajú jeho záujmom a schopnostiam.

(d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- ✓ má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- ✓ uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
- ✓ vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- ✓ uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,
- ✓ vyberá si spôsob učenia sa zodpovedný jeho schopnostiam a typu inteligencie,
- ✓ dokáže vytrvalo pracovať na dlhodobých úlohách,
- ✓ dokáže si sám vytvárať úlohy zodpovedajúce jeho záujmom a schopnostiam a pracovať na nich,
- ✓ je schopný dokončiť svoju prácu, nevzdáva sa pri prvých problémoch,
- ✓ kontroluje svoj pracovný čas, plnenie úloh vyznačuje na daltonských tabuliach,
- ✓ pre splnenie úloh si sám vyberá potrebné pomôcky a po ich použití ich uloží na svoje miesto,
- ✓ udržiava svoje pracovné miesto v náležitom poriadku,
- ✓ dokáže pomôcť spolužiakovi pri osvojovaní si vedomostí,

(e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- ✓ vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- ✓ pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- ✓ pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápatým a spolupracujúcim) spôsobom,

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- ✓ má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- ✓ uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- ✓ dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- ✓ uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- ✓ dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- ✓ uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- ✓ má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- ✓ dokáže požiadať o pomoc a sám pomôcť,
- ✓ dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadmi a postupmi pri spoločnej práci,

- ✓ uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
 - ✓ spoluprácu povyšuje nad súťaživosťou,
- (g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- ✓ dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
 - ✓ dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
 - ✓ uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
 - ✓ cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
 - ✓ rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
 - ✓ ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
 - ✓ pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
 - ✓ správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
 - ✓ dokáže sa prezentovať na verejnosti pri rôznych vystúpeniach a aktivitách,
 - ✓ má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Uvedené kompetencie vychádzajú zo vzdelávacích štandardov učebných predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania. Predstavujú základné požiadavky na absolventa 1. stupňa základnej školy (primárneho vzdelávania). Môžu sa dosahovať na rôznej úrovni, vzhľadom na kognitívne a afektívne schopnosti žiakov a tiež vzhľadom na procesuálny charakter kompetencií.

II.5. Pedagogické stratégie školy

Škola v súlade so svojimi cieľmi bude využívať nasledovné metódy a formy práce:

- ✓ Daltonské bloky a uplatňovanie daltonských prvkov vo vzdelávaní
- ✓ Projektové vyučovanie
- ✓ Vyučovanie čítania metódou SFUMATO® – Splývavé čítanie
- ✓ Vyučovanie matematiky metódou profesora Hejného alebo využívanie jej prvkov v učení sa žiakov
- ✓ Vyučovanie v rôznom prostredí (exkurzie, konzultácie, účelové kurzy)
- ✓ Ďalšie výchovné aktivity (tvorivé dielne, konferencie, prezentácie prác žiakov, športové aktivity, divadelné predstavenia žiakov)
- ✓ Frontálne, skupinové, individuálne vyučovanie

Za výber metód, foriem a ich logické usporiadanie je zodpovedný pedagóg. Uvedené metódy a formy zabezpečia rozvoj kľúčových kompetencií žiakov v súlade s profilom žiaka našej školy, dôraz v nich je kladený na samostatnosť a zodpovednosť žiaka za učenie sa. Umožnia individuálny prístup k žiakom so špeciálno-pedagogickými potrebami

(vrátane nadaných žiakov) a uľahčia osvojovanie si ich čitateľských schopností, umožnia ľahšie osvojenie si cudzieho jazyka.

Pri vyučovaní sa okrem moderných učebných pomôcok budú využívať aj počítače, edukačné programy, prezenčnú techniku a internet ako zdroj informácií pre žiakov, čo bude mať rovnako kladný vplyv na rozvoj ich kompetencií.

Dôležité pri vyučovaní niektorých predmetov bude delenie triedy. Na hodinách informatickej výchovy sa budú deliť žiaci na skupiny do 12 žiakov.

Všetky metódy a formy práce budú mať za cieľ rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie. Nasledujúca tabuľka ukazuje, ako ich rozvoj v našej škole realizujeme².

<u>Kompetencie</u>	<u>Ako naplňujeme kompetencie?</u>
Sociálne kompetencie rozvíjať u žiakov schopnosť spolupracovať a rešpektovať prácu vlastnú a druhých	✓ snažíme sa žiakov naučiť základom kooperácie a tímovej práce, ✓ poskytujeme im možnosť čo najviac pracovať v skupinách, ✓ vedíme žiakov k tomu, aby boli schopní zaujať v skupine rôzne role, ✓ pomocou rôznych aktivít v škole i mimo školu umožňujeme žiakom poznávať seba samého, svoje zručnosti a schopnosti a ako ich využiť, ✓ vedíme žiakov k rešpektovaniu spoločne dohodnutých pravidiel chovania, na ktorých formulácii sa sami podieľajú (napr. spoločná tvorba „Triednych zákonov“),
Kompetencie komunikatívne viesť žiakov k všestrannej a účinnej komunikácii	✓ učíme žiakov vyjadrovať sa výstižne písomnou aj ústnou formou, ✓ vedíme žiakov k vhodnej komunikácii so spolužiakmi, s učiteľmi a ostatnými dospelými v škole i mimo školu, ✓ učíme žiakov obhajovať a argumentovať vhodnou formou svoj vlastný názor a zároveň počúvať a rešpektovať názor iných (napr. diskusie na hodinách, prezentácie prác), ✓ učíme žiakov komunikácii v cudzom jazyku, ✓ ku komunikácii a informovanosti v škole využívame školské webové stránky, internetový denník školy a stránku žiackych prác, ✓ umožňujeme žiakom využívať rôzne informačné a komunikačné prostriedky (napr. počítače, dataprojektory, interaktívne tabule),

² Upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.

<u>Kompetencie</u>	<u>Ako naplňujeme kompetencie?</u>
Kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia osvojenie si schopnosti využívať tieto vedomosti	✓ učíme žiakov využívať matematické myslenie na riešenie praktických úloh reálneho života, ✓ vedieme ich k zvedavosti a objavovaniu tajomstiev tohto sveta, ✓ učíme žiakov správať sa ekologicky, chrániť prírodné bohatstvá, prírodu a všetko krásne okolo nás,
Kompetencie k využívaniu informačných a komunikačných technológií rozvíjať u žiakov počítačovú gramotnosť	✓ učíme žiakov využívať vymoženosti moderných IKT na svoje vzdelávanie a rozvoj svojej tvorivosti, ✓ poskytujeme žiakom možnosť využívať internet ako zdroj informácií a prostriedok komunikácie, ✓ učíme žiakov využívať algoritmické myslenie pri riešení problémov reálneho života, ✓ upozorňujeme žiakov, že využívanie IKT nesie so sebou aj riziká a vedieme ich k bezpečnému správaniu sa,
Kompetencie učiť sa učiť sa umožniť žiakom osvojiť si stratégiu učenia a motivovať ich pre celoživotné učenie	✓ kladieme dôraz na čítanie s porozumením, prácu s textom, vyhľadávanie informácií, ✓ vedieme žiakov k sebahodnoteniu (napr. daltonské tabule, záznamníky, úlohové listy, formuláre), ✓ vedieme žiakov k plánovaniu učenia (napr. daltonské tabule, záznamníky, úlohové listy, time-management v daltoni), ✓ ponúkame žiakom prístup k rôznym informačným zdrojom (napr. knižniciam v triedach, prístup na internet, multimediálne učebnice, návštevy kultúrnych inštitúcií, exkurzie), ✓ pravidelne organizujeme tzv. projektové dni, ✓ dávame možnosť žiakom výberu dlhodobých daltonských úloh,
Kompetencie riešiť problémy motivovať žiakov k tvorivému mysleniu, logickému uvažovaniu a riešeniu problémov	✓ žiakom umožňujeme realizovať vlastné nápady (napr. školské časopisy, blogy, projekty), ✓ poznatky nepredávame žiakom v hotovej podobe, snažíme sa žiakov motivovať k netradičnými problémovými úlohami z praktického života, aby žiaci sami plánovali a hľadali rôzne riešenia a boli schopní ich obhájiť, ✓ v úlohách zmažujeme rozdiely medzi predmetmi, aby žiaci učivo chápali v širších súvislostiach - projektové vyučovanie, ✓ vedieme žiakov k rozvíjaniu základných myšlienkových operácií (porovnávanie, triedenie, analýza, syntéza, zovšeobecňovanie, abstrakcia), ✓ umožňujeme žiakom rozvíjať logické uvažovanie a kritické myslenie,
Kompetencie osobné,	✓ učíme žiakov samostatne sa rozhodovať a niesť dôsledky za

<u>Kompetencie</u>	<u>Ako naplňujeme kompetencie?</u>
sociálne a občianske pripravovať žiakov ako slobodné a zodpovedné osobnosti uplatňujúce svoje práva a plniace svoje povinnosti	svoje rozhodnutie, ✓ v triednych kolektívoch si žiaci spoločne stanovujú pravidlá správania a tie potom dodržiavajú, ✓ vedíme žiakov k vedomiu, že i sloboda má hranice, ✓ vedíme žiakov k tolerancii a ohľaduplnosti k iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám, učíme ich žiť spoločne s ostatnými ľuďmi, ✓ umožňujeme žiakom ovplyvňovať život v škole pomocou školského parlamentíku, ✓ rozvíjame vnímavosť a citlivé vzťahy žiakov k ľuďom, ku svojmu prostrediu i k prírode, ✓ kladieme dôraz na vytvorenie priaznivej klímy v triede,
Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry	✓ umožňujeme žiakom rozvíjať sa aj v kultúrnej oblasti, zapájame sa do rôznych súťaží a projektov, kde by si žiaci vedeli rozvíjať svoje umelecké schopnosti, ✓ učíme žiakov správať sa kultúrne a poznať bežné pravidlá spoločenského styku (etiketu) ✓ vedíme žiakov k vnímaniu a rešpektovaniu kultúrneho dedičstva predkov, ✓ učíme žiakov rešpektovať iné kultúry.

II.6 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Škola zabezpečuje aj vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Jedná sa o žiakov so zdravotným znevýhodnením, talentovaných žiakov a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Uplatňovaním daltonských prvkov vo vzdelávaní sa vytvoril väčší priestor na individuálnu prácu s týmito žiakmi a materiálne zabezpečilo ich vzdelávanie potrebnými učebnými pomôckami. Využívanie edukačných programov im rovnako vytvára priestor na vzdelávanie na základe ich individuálnych potrieb.

a) Žiaci so zdravotným znevýhodnením:

Časť z nich bola prijatá do školy k individuálnemu začleneniu na základe požiadavky rodičov a posúdenia ich problémov, schopnosti školy zabezpečiť im vzdelávanie ešte pred nástupom do 1.ročníka. Problémy ostatných žiakov sa ukázali až v priebehu ich vzdelávania a na základe výsledkov ich psychologických a špeciálno-pedagogických vyšetrení a odporúčania ich individuálneho začlenenia bol pre ne vytvorený individuálny výchovno-vzdelávací program.

Pre vzdelávanie týchto žiakov sú vytvorené dva kútky pre individuálnu prácu a zabezpečené množstvo špeciálnych pomôcok. Škola zamestnáva asistentov učiteľa.

Pri vzdelávaní týchto žiakov spolupracujeme s poradenskými zariadeniami (podľa potreby vzhľadom na ich diagnózu) a rodičmi. Triedny učiteľ v spolupráci so zariadeniami špeciálno-pedagogického poradenstva, vypracováva pre individuálne začleneného žiaka individuálny výchovno-vzdelávací program. S programom sú oboznámení aj rodičia aby sa na jeho plnení mohli aktívne podieľať.

Hodnotenie žiakov prebieha viacerými spôsobmi. Klasickou klasifikáciou pri poruchách učenia, pričom už pri zadávaní úloh sú tieto prispôsobené schopnostiam žiakov. Na základe našich skúseností uprednostňujeme u individuálne začlenených mentálne postihnutých žiakov klasifikáciu známami s tým, že známka má pre nich motivačný charakter. U žiakov s poruchami správania pred hodnotením zvážime, či ich momentálny psychický stav nemá vplyv na ich výkon a podľa toho prispôbime čas na splnenie úlohy alebo stupeň hodnotenia.

b) Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

Uplatňovaním daltonských prvkov vo vzdelávaní škola zabezpečuje vzdelávanie žiakov podľa ich potreby, dáva možnosť realizovať sa a uspieť všetkým žiakom. Jedným z princípov takéhoto vzdelávania je voľný prístup k všetkým učebným pomôckam, čo poskytuje rovnaké podmienky žiakom zo znevýhodneného sociálneho prostredia. Uplatňovanie metódy SFUMATO® pri vyučovaní čítania uľahčuje nácvik začiatočného čítania a písania aj korekcie nesprávnej techniky čítania vo vyšších ročníkoch. Žiaci z málo podnetného rodinného prostredia pri tomto vyučovaní nepotrebujú pomoc zo strany rodičov.

c) Žiaci s nadaním

Škola môže vzdelávať žiakov s intelektovým nadaním. Pri ich vzdelávaní spolupracuje so školským špeciálnym pedagógom a školskými poradenskými zariadeniami.

Uplatňovanie daltonských prvkov vo vzdelávaní umožňuje ich individuálny rozvoj v oblasti, ktorá ich zaujíma a v ktorej môžu rozvíjať svoj talent. V rámci tried majú možnosť seberealizácie ako tútori pre ostatných žiakov.

Využívanie počítačov, edukačných programov, prístupu k internetu, encyklopédií a rôznych pomôcok umožňuje ich širšie vzdelávanie a rozvíja ich kompetencie. V rámci triedy sú týmto žiakom pridelené náročnejšie úlohy a v rámci školy je umožnené vzdelávanie niektorých predmetov aj vo vyššom ročníku. Dlhodobé projekty im umožňujú rozvíjať sa v oblasti, v ktorej prejavujú talent.

Nadaní žiaci majú rovnako vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program, ktorý vypracovali triedni učitelia v spolupráci so špeciálnym pedagógom. S jeho obsahom sú oboznámení aj rodičia žiakov.

Nadaní žiaci sú hodnotení klasifikačnými stupňami, pričom sa zohľadňuje stupeň a oblasť ich nadania.

Škola v školskom roku 2018/2019 nevzdeláva žiakov s intelektovým nadaním.

II.7 Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

II.7.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

Tab.1 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety pre ŠVP pre 1. stupeň základnej školy

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA ANGLICKÝ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	PRVOUKA* PRÍRODOVEDA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	PRVOUKA* VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA
ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA	TERAPEUTICKÉ A KOREKČNÉ CVIČENIA

*Prvouka sa skladá z prírodovednej a spoločenskovednej zložky, a preto je súčasťou dvoch vzdelávacích oblastí –Človek a príroda a Človek a spoločnosť.

II.7.1.1 Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety zahrnuté do troch skupín, a **to vyučovacie jazyky, druhý jazyk -slovenský jazyk a literatúra a anglický jazyk.**

Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov

a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením.

Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

II.7.1.2 Matematika a práca s informáciami

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámi s možnosťami kreslenia, trénovania počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

II.7.1.3 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov.

Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti. Prvouka je zahrnutá do dvoch vzdelávacích oblastí, pretože sa skladá z dvoch zložiek – prírodovednej a spoločenskovednej. Spoznávanie prírodného a spoločenského prostredia má niektoré osobité črty a uskutočňuje sa špecifickými poznávacími procesmi, preto zložky ostali formálne oddelené. Špecifikácia obidvoch zložiek sa nachádza v úvode do predmetu prvouka vo vzdelávacích štandardoch.

II.7.1.4 Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesúalnu stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť.

Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

II.7.1.5 Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizuje v povinne voliteľných vyučovacích predmetoch etická výchova alebo náboženská výchova/náboženstvo.

Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov.

Základným cieľom predmetu náboženská výchova, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

II.7.1.6 Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce.

Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet pracovné vyučovanie, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

II.7.1.7 Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie.

Cieľom je kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny.

Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu.

Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

II.7.1.8 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje žiakovi priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využitelných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

II.7.1.9. Špeciálnopedagogická podpora

Pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti môže byť v závislosti od personálnych podmienok školy v primárnom stupni vzdelávania do tejto vzdelávacej oblasti zaradený špecifický vyučovací predmet terapeutické a korekčné cvičenia.

Obsah vzdelávania špecifického vyučovacieho predmetu a školský vzdelávací program pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti je Doplnok č.3/2017 ŠkVP.

II.7.2 Prierezové témy

Rýchlo sa mení realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy realizujeme ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, daltonských blokov, kurzov a pod. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami. Ak sú ciele prierezových tém napĺňané v rámci vyučovania predmetov, nie je potrebné ich duplicitne zaznamenávať v triednej knihe.

Sú to nasledujúce témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.**

II.7.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakovi rozmyšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale v našej škole sa neoddeliteľne rozvíja aj počas daltonských blokov, pri realizácii daltonských prvkov vo vyučovaní a projektovom vyučovaní.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií; rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

II.7.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Využívame aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

II.7.2.3 Environmentálna výchova

Výchovnovzdelávacie ciele a obsah výchovy

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Žiaci získavajú vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať

životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Určujúce sú hlavné témy, podtémy ktoré zaraďujú učitelia v jednotlivých ročníkoch a predmetoch podľa uváženia.

Témy a podtémy:

Ochrana prírody a krajiny:

- **les** (význam lesa, funkcia lesného ekosystému, les v našom prostredí, vzájomné vzťahy v ekosystéme lesa, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie),

- **pole** (význam, zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli, okoliepolí),

- **vodné zdroje** (ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou),

- **more** (druhovú rozmanitosť, význam pre biosféru, morské riasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého),

- **tropický dažďový prales** (druhovú rozmanitosť, miznutie tropických dažďových pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme),

- **ľudské sídlo** – mesto – dedina (umelý ekosystém, jeho funkcia a vzťah k okoliu, aplikácia na miestne podmienky,

- **urbanizácia** - vplyv na prírodu a krajinu, kultúrna krajina (pochoopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia).

Zložky životného prostredia:

- **voda** (význam vody, kolobeh vody, ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia),

- **ovzdušie** (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia),

- **pôda** (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy –odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo),

- **zachovanie biodiverzity** (význam druhej rozmanitosti pre zachovanie biologickej rovnováhy na Zemi a jej ochrana).

Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana:

- význam prírodných zdrojov pre človeka,

- obnoviteľné prírodné zdroje,

- neobnoviteľné prírodné zdroje,

- racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju,

- využívanie alternatívnych zdrojov energie.

Ľudské aktivity a problémy životného prostredia:

- **poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie** (význam, vývoj, energetické zdroje dopravy a ich vplyv na prostredie, druhy dopravy a ekologická záťaž, doprava a globalizácia),

-**priemysel a životné prostredie** (priemyselná revolúcia a demografický vývoj, vplyv priemyslu na prostredie, spracovávané materiály a ich pôsobenie na životné prostredie, vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťah priemyslu k ochrane životného prostredia, priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti),

-**odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi** (odpady a príroda, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhy odpadu, likvidácia, triedenie, recyklovanie odpadu),

-**ochrana prírody a kultúrnych pamiatok** (význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok, ochrana mestských pamiatok zaradených do zoznamu Svetového dedičstva, právne riešenie u nás, v EÚ a vo svete),

-**zmeny v krajine** (dôsledky urbanizácie – narušovanie prírodných ekosystémov, záber poľnohospodárskej pôdy, územné plánovanie z hľadiska ochrany životného prostredia),

-**dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí** (Agenda 21, Deň Zeme, Deň životného prostredia OSN...).

Vzťah človeka k prostrediu :

- **naše mesto, obec** (prírodné zdroje, ich pôvod, spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva, príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana),

- **náš životný štýl** (spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie),

- **lokálne a globálne ekologické problémy** (príklad problému, jeho príčina, dôsledok , súvislosť, možnosti a spôsoby riešenia, vlastný názor, jeho zdôvodnenie a prezentácia),

- **prostredie a zdravie** (kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia, environmentálne zdravie) nerovnomernosť života na Zemi (rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na Zemi, príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja).

Metódy a formy práce

Pri optimalizácii environmentálnej výchovy akceptujeme v procesuálnej sfére najmä tieto základné princípy:

1.**Učiť žiakov o životnom prostredí** - získané vedomosti pomáhajú rozvíjať vnímavosť žiakov a uvedomovať si problémy životného prostredia miestneho, regionálneho, národného alebo globálneho charakteru a významu.

2.**Vychovávať žiakov prostredníctvom životného prostredia** – rozvíjať zručnosti žiakov, ktoré umožňujú riešiť problémy a rozhodovať na základe získaných skúseností zo životného prostredia školy a jej širšieho okolia.

3.**Vychovávať žiakov pre životné prostredie** – rozvíjať pozitívne hodnoty a postoje žiakov, viesť ich k priamej účasti na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese uprednostňujeme priame pozorovanie prírody, krátkodobé a dlhodobé pozorovanie rastlín a živočíchov a zveľaďovanie životného prostredia aktívnou pracovnou činnosťou žiakov (pracovné vyučovanie, celoškolské projekty a aktivity medzinárodného projektu Zelená škola).

Žiakov učíme uvedomiť si, že ich terajší vzťah k životnému prostrediu ovplyvní kvalitu života každého z nich v budúcnosti. Vedeť žiakov k úspore materiálov a energie a k šetrnému zaobchádzaniu so školskými potrebami.

V školskom prostredí a jeho najbližšom okolí sa environmentálna výchova dotýka aj týchto oblastí:

- **spotreba energie** - najmä elektrickej (osvetlenie) a vykurovanie;
- **čistota tried a ďalších miestností** - spotreba vody;
- **areál školy** - výsadba stromov, stavanie búdok pre vtákov, kompostovanie organického odpadu rastlinného pôvodu;
- **spotreba materiálov** - najmä papiera;
- **odpad** - triedenie odpadu, zber druhotných surovín.

Komplexným prístupom zo strany učiteľa, už v príprave na vyučovanie stanovuje primerané a kontrolovateľné ciele pre každú tému učiva a vyberá optimálne metódy a formy práce. K didakticky najefektívnejším metódam environmentálnej výchovy patrí priame pozorovanie životného prostredia.

Ďalej volíme také metódy, formy a prostriedky práce, ktoré rozvíjajú poznávacie schopnosti i sociálne zručnosti žiakov a súčasne prispievajú k pozitívnym emocionálnym zážitkom (napr. hry, kvízy, súťaže atď.).

Učebné osnovy environmentálnej výchovy nemenia učebné osnovy jednotlivých učebných predmetov, ale usmerňujú ich rozpracovanie a využívanie, stanovujú zameranie výchovno-vzdelávacej činnosti na problematiku, ktorú realizujeme v rámci vyučovacích hodín a podľa možnosti i mimo vyučovania.

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacím oblastiam

Človek a hodnoty	- poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a životné prostredie - učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí - prispieva k osvojovaniu základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote
Človek a príroda	- zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí, dynamických súvislostí od najmenej zložitých ekosystémov až po biosféru ako celok, postavenie človeka v prírode a komplexné funkcie ekosystémov vo vzťahu k ľudskej spoločnosti /t.j. pre zachovanie základných podmienok života/, pre získanie obnoviteľných zdrojov surovín a energie a pre mimo produkčné hodnoty /inšpiráciu a odpočinok/ - kladie základy systémového prístupu zvyrazňujúceho väzby medzi prvkami systémov, ich hierarchické usporiadanie a vzťahy k okoliu
Človek a spoločnosť	- odкрýva súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi javmi s dôrazom na význam preventívnej obozretnosti v konaní a ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja spoločnosti
Umenie a kultúra	- poskytuje príležitosti na zamyslenie sa nad vzťahmi človeka a prostredia, vedie k uvedomovaniu si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja inšpirácie pre

	vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt - prispieva k vnímaniu estetickkej kvality prostredia
Zdravie a pohyb	- téma sa dotýka problematiky vplyvov prostredia na vlastné zdravie človeka a ostatných ľudí - v súvislosti s problémami súčasného sveta vedie k poznaniu dôležitosti starostlivosti o prírodu a životné prostredie pri organizovaní masových športových podujatí
Človek a svet práce	- sa realizuje prostredníctvom konkrétnych pracovných aktivít v prospech životného prostredia - umožňuje spoznávať význam a role rôznych profesií vo vzťahu k životnému prostrediu

Zakomponovanie cieľov prierezovej témy do jednotlivých predmetov

Prelína sa všetkými predmetmi, no najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, etickou výchovou, výtvarnou výchovou a pracovným vyučovaním.

Vedie žiakov na veku primeranej úrovni k :

- získaniu vedomostí, zručností, postojov a návykov k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi,
- komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov: **človek-organizmy-životné prostredie**
- získaniu vedomostí i zručností, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (veku primeranými a vhodnými) činnosťami.

Cieľ (smerovaný na žiaka)	Predmety
Osvojiť si základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie.	SJL, MAT, HUV, ETV, PRV, PDA,
Rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody.	SJL, MAT, PRV, HUV, VYV,PDA, VLA
Rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia.	SJL, PRV, PDA, VYV
Poznať a vyberať konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia	PRV, HUV,ETV, VYV, SJL, PDA
Správať sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromniť sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.	SJL, PRV, HUV, VYV, ETV, MAT, PDA
Podieľať sa aktívne na zveľaďovaní prostredia školy a jej okolia.	PRV, PDA, VYV, PVC, ETV, SJL

II.7.2.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom **Mediálnej výchovy** je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

II.7.2.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Pri realizácii **Multikultúrnej výchovy** sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Ciele prierezovej témy vychádzajú z neopakovateľnej hodnoty individuálneho ľudského života, z hodnoty komunity ako prirodzeného prostredia pre človeka, z rešpektu voči individuálnym potrebám človeka a z faktu rovnosti ľudí pred platnými zákonmi.

Hlavné ciele prierezovej témy multikultúrna výchova pre primárne vzdelávanie:

- Viesť žiakov ku kultúrnemu sebauvedomeniu, k vnímaniu vlastných emocionálnych a sociálnych väzieb na kultúru blízkeho i vzdialenejšieho okolia.
- Podporovať ich sebavedomie a uplatnenie v skupine, motivovať k tvorivosti v interakcii s druhými ľuďmi, hlavne so slabšími a znevýhodnenými.
- Poskytovať dostatok podnetov pre zažitie mnohorakosti sveta. Podnecovať zvedavosť a záujem o okolie.

- Viest žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti.
- Podnecovať a rozvíjať u nich tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr, ale súčasne zachovávať ich povedomie príslušnosti k vlastnej kultúre.
- Rozvíjať sebareflexiu, ktoré vo vyšších ročníkoch primárneho vzdelávania vedie k uvedomeniu si koreňov a premien vlastnej kultúrnej identity.
- Rozvíjať poznanie kultúr, s ktorými žiaci prichádzajú, alebo môžu v krátkodobom horizonte prísť do styku.
- Rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou, schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí.

Predpokladaným výstupom je žiak, ktorý pozná aj iné kultúry, ich históriu, zvyky, tradície, akceptuje ich a dokáže s nimi spolupracovať.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom – pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Všetky školské predmety môžu mať účasť na multikultúrnej výchove, keď poskytujú poznatky o vlastnej kultúre a iných kultúrach, o ich vzájomných vzťahoch a spôsoboch spolužitia príslušníkov odlišných sociokultúrnych skupín alebo rozvíjajú zručnosti, ktoré potrebujeme pre život v kultúrne pestrej spoločnosti.

Prierezová téma multikultúrna výchova sa vyučuje hlavne v týchto predmetoch: Slovenský jazyk a literatúra, Anglický jazyk, Etická výchova, Náboženská výchova, Hudobná výchova, Pracovné vyučovanie, Vlastiveda, Výtvarná výchova.

Metódy a formy

Realizujeme ich prostredníctvom vyučovacích hodín, ale i besedami kultúrnymi podujatiami.

V primárnom vzdelávaní rozvíja multikultúrna výchova všeobecnú otvorenosť detí voči odlišnému vnímaniu sveta. Kladie aj základy pre budúce samostatné kritické myslenie žiakov. Multikultúrna výchova má naučiť žiakov prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a konštruktívne komunikovať, spolupracovať s príslušníkmi iných kultúr. Mala by byť realizovaná postupmi a metódami, ktoré učia pochopiť a akceptovať medzikultúrne rozdiely a rešpektovať ľudské práva. (Jej cieľom nie je stierať medzikultúrne rozdiely!!!)

Prelína sa všetkými predmetmi, no najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, etickou výchovou, výtvarnou výchovou, slovenským jazykom a literatúrou a anglickým jazykom.

Cieľ (smerovaný na žiaka)	Predmety
Rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti.	SJL, ANJ, HUV, ETV, PRV, MAT, VLA, PDA
Spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry.	SJL, MAT, PRV, HUV, VYV, PDA, VLA, ANJ
Akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu.	SJL, PRV, PDA, VLA, ANJ, VYV, ETV, HUV

Uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí.	SJL, PRV, HUV,ETV, VYV, SJL, PDA, VLA
--	---------------------------------------

II.7.2.6 Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma **Regionálna výchova a ľudová kultúra** úzko súvisí s prierezovou témou **Multikultúrna výchova**, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Edukačná činnosť je zameraná na to aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti; jej flóru a faunu – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria – cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA – rodostrom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy; rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, je tradičná ľudová kultúra – kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva – využitie danosti regiónu, návšteva ľudového majstra, dielne, výstavy – spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovomeleckých výrobkov regiónu, tradičné jedlá, vlastná tvorba (remeslá), spoznávanie staviteľských pamiatok v regióne, obci, poznatky využiť vo výtvarnom zobrazovaní; tvorba zbierky ľudovej hudobnej kultúry, jej prezentácia (piesne, zvyky regiónu, vlastná tvorba – spevník regiónu); poznávanie vyčítaniek, hádaniek, básní, ľudovej piesne, tanec, ľudové kroje (hudobný, pohybový, výtvarný prejav), príslovie, porekadiel, pranostík, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod. – skúmanie vlastnej kultúry, skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.

II.7.2.7 Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom **Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke** je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

II.7.2.8 Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách.

Realizuje sa prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

III. Vnútný systém kontroly a hodnotenia

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené a preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- ✓ konštatovanie úrovne stavu,
- ✓ zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vnútorňý systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

III.1 Hodnotenie žiakov

Hodnotenie vnímame ako neoddeliteľnú súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu v škole. Hodnotenie žiakov je bežnou činnosťou, ktorú učiteľ v škole vykonáva priebežne na vyučovaní (a mimo neho) po celý rok.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústredíme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Všeobecné zásady hodnotenia

- ✓ Byť otvorený k deťom i rodičom, stanoviť a vysvetliť jasné kritéria pre hodnotenie. Žiak má právo vedieť, v čom a prečo bude vzdelávaný, a kedy, akým spôsobom a podľa akých pravidiel bude hodnotený v priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu.
- ✓ Chceme umožniť žiakom zúčastniť sa hodnotiaceho procesu, sebahodnotenie je súčasťou hodnotenia žiakov.
- ✓ Hodnotíme individuálny pokrok žiaka bez porovnávania s ostatnými.
- ✓ Pri poskytovaní spätnej väzby kladieme dôraz na vhodnú formuláciu, prednosť dávame pozitívnemu vyjadrovaniu.
- ✓ Hodnotíme formou kombinácie klasifikácie známkami 1 – 5 a prípadného slovného hodnotenia.

Základné pravidlá pre hodnotenie a klasifikáciu – Hodnotiace deväťoro

1. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie žiakovho chovania.
2. Klasifikujeme len prebrané a precvičené učivo.
3. Učiteľ vyvážene hodnotí a premieta do klasifikácie hodnotenie vedomostí, zručností, postup, prácu s informáciami, úroveň komunikácie a tvorivosť žiaka.
4. Podklady pre klasifikáciu získavame sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, skúšaním písomným, ústnym, praktickým, pohybovým a didaktickými testami.

5. Písomnú prácu z učiva za dlhšie obdobie presahujúcu 30 minút môžu žiaci písať v jednom dni len jednu a musí byť vopred žiakom oznámená.
6. Žiak má možnosť voľby vybrať si medzi tradičným ústnym skúšaním pri tabuli alebo inými efektnými spôsobmi zisťovania vedomostí a zručností.
7. Žiacke portfólio³ je možným nástrojom pre hodnotenie žiakov.
8. Na konci klasifikačného obdobia hodnotíme úroveň dosiahnutých očakávaných výstupov predmetu a kvalitu práce žiaka, ktoré dosiahol za celé klasifikačné obdobie. Prihliadame k systematičnosti v práci žiaka, stupeň prospechu neurčujeme na základe priemeru z klasifikácie za príslušné obdobie.
9. V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určujeme výsledný stupeň za klasifikačné obdobie po vzájomnej dohode učiteľov.

III.2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Cieľom hodnotenia pedagogických zamestnancov je získať prehľad o ich celkových schopnostiach a výsledkoch ich práce a získať podklad pre korekciu nevhodného prístupu, postupu v jeho ďalšom vzdelávaní a podkladov pre jeho finančné ohodnotenie.

Hodnotenie zamestnancov sa bude realizovať na základe

- ✓ Pozorovania (hospitácie) a rozhovoru
- ✓ Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.), zabezpečenie výchovnej činnosti školského klubu detí
- ✓ Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- ✓ Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti, efektívnosť využívania učebných pomôcok a didaktickej techniky a pod.
- ✓ Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).
- ✓ Hodnotenia učiteľov žiakmi a učiteľa rodičmi na základe dotazníkov.

III.3. Hodnotenie – autoevalvácia školy

Rovnako ako hodnotenie žiakov poskytuje i autoevalvácia školy významné informácie o stave školského vzdelávacieho programu a výučby, klíme školy a vzťahoch medzi školou a ďalšími subjektmi. Informácie získané v priebehu štvorročného cyklu autoevaluácie slúžia ako spätná väzba pre opravné kroky.

Školu hodnotíme priebežne, niektoré indikátory sú vyhodnocované pri pravidelných riadených rozhovoroch pracovníkov s vedením školy, v priebehu pedagogických rád a pracovných porád či pri skupinových diskusiách.

Ďalšie hodnotenie školy prebieha na základe sledovania a zhromažďovania žiakových prác, dotazníkov zadávaných žiakom, rodičom, ale i pedagógom.

³ Portfólio vnímame ako súbor prác žiaka v danom predmete, napr. vypracované daltonské úlohy, rôzne doplnkové aktivity žiaka v predmete. Žiak má možnosť ovplyvniť skladbu svojho portfólia.

Súčasťou procesu autoevalvácie učiteľa je vytváranie portfólia obsahujúceho napríklad práce žiakov, výstupy z realizovaných projektov, hodnotenie žiakov v súťažiach, záznamy z jednaní s rodičmi, záznamy z vzájomných hospitácií, neformálne konzultácie s kolegami atď.

Informácie získané v priebehu autoevalvačnej činnosti budú súčasťou výročnej správy, ktorú vypracuje riaditeľka školy na základe podkladov od pedagogických zamestnancov. Škola bude využívať vo svojom procese autoevaluácie štandardizované testy, prípadne iné vhodné nástroje.

Autoevaluácia školy pokrýva tieto oblasti

- ✓ klíma školy (spokojnosť žiakov, rodičov a pedagógov),
- ✓ spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- ✓ riadenie školy
- ✓ vzdelávanie (podmienky, priebeh, výsledky, vrátane úrovne podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami)
- ✓ personálna oblasť (hodnotenie pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy, hodnotenie vedenia školy)
- ✓ spolupráca školy s rodičmi a ďalšími subjektmi (image školy, vnímanie školy okolím)
- ✓ materiálne technické zabezpečenie vzdelávacieho procesu

Kritériom pre nás je:

- ✓ spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- ✓ kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- ✓ dotazníky pre žiakov, rodičov a učiteľov
- ✓ pozorovania a hospitácie
- ✓ analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach a vzdelávacie výsledky žiakov
- ✓ SWOT analýza
- ✓ portfóliá žiakov a učiteľov
- ✓ porovnávanie pokroku v oblastiach, v ktorých škola vykazovala horšie hodnotenie v predchádzajúcom období

Hodnotenie školy

Oblasť hodnotenia – príklad	Cieľ	Kritérium	Nástroj
Podmienky na vzdelávanie	- prostredie - kvalitné vybavenie učebnami, technikou	- spokojnosť žiakov, - spokojnosť rodičov, - spokojnosť učiteľov	- dotazník pre žiakov - dotazník pre rodičov - SWOT analýza
Priebeh vzdelávania	- kvalitná práca učiteľov	- spokojnosť žiakov, rodičov - kvalita výsledkov	- dotazník pre žiakov - porovnávacie testy
Podpora žiakov	- podpora všetkých žiakov - individuálny prístup - diferencované vyučovanie	- kvalita výsledkov	- výsledky súťaží - porovnávacie testy - prijímanie na ďalší stupeň školy
Výsledky vzdelávania	- úspešné absolvovanie štúdia - rozvoj kompetencií	- kvalita výsledkov	- klasifikácia - hodnotenie kľúčových kompetencií - testy
Riadenie školy	- efektívny chod školy	- prevaha pozitívneho hodnotenia	- SWOT analýza
Výsledky práce školy	- naplnenie koncepčných zámerov	- výrazná prevaha spokojných respondentov	- dotazník pre rodičov a absolventov

IV. ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

vzdelávací a oblasť	vyučovací predmet	ročník/ primárne vzdelávanie/školský rok								
		1. Od 2015/2016		2. Od 2016/2017		3. Od 2017/2018		4. Od 2018/2019		Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9		8		7		7		31/31
	anglický jazyk	1		2		3		3		6/9
Matematika a práca s informáciami	matematika	4		4		4		4		16/13
	informatika	1		1		1	1	1	1	2/6
Človek a príroda	prvouka	1		2						3/3
	prírodoveda					1	1	2		3/4
Človek a spoločnosť	vlastiveda					1		2		3/3
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova	1		1		1		1		4/4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie					1		1		2/2
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1		1		1		1		4/4
	výtvarná výchova	2		2		1		1		6/6
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	1	2	1	2	1	2	1	2	8/12
	základ	20		20		23		25		88
	voliteľné (disponibilné) hodiny	2		3		2		1		8

	hodiny financované z vlastných zdrojov*	1	1	1	1	4
	Spolu/spolu*	22/23	23/24	25/26	26/27	96/100

Komentár:

8 voliteľných hodín sme pridali nasledovne:

Anglický jazyk: 1. roč.: 1 hod, 2. roč.: 2hod

IINF v každom ročníku po 1 hodine

PDA v 3. roč.: 1 hod

Hodiny z vlastných finančných zdrojov: TEV v každom ročníku po 1 hodine

OBSAH

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

I.1. VEĽKOSŤ ŠKOLY

I.2. CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV

I.3. ORGANIZÁCIA PRIJÍMACIEHO KONANIA

I.4. DLHODOBÉ PROJEKTY

I.5. SPOLUPRÁCA S RODIČMI A INÝMI SUBJEKTAMI

I.6. PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO- TECHNICKÉ VYBAVENIE ŠKOLY

I.7. ŠKOLYA AKO ŽIVOTNÝ PRIESTOR

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

II.1. PEDAGOGICKÉ PRINCÍPY ŠKOLY

II.2. REALIZÁCIA DALTONSKÝCH ZÁSAD

II.3. ZAMERANIE ŠKOLY A STUPEŇ VZDELANIA

II.4. PROFILA ABSOLVENTA

II.5. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE ŠKOLY

II.6. ZABEZPEČENIE VÝUČBY PRE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI POTREBAMI

II.7. VZDELÁVACIE OBLASTI A PRIEREZOVÉ TÉMY

II.7.1 VZDELÁVACIE OBLASTI

II.7.1.1 JAZYK A KOMUNIKÁCIA

II.7.1.2 MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

II.7.1.3 ČLOVEK A PRÍRODA

II.7.1.4 ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

II.7.1.5. ČLOVEK A HODNOTY

II.7.1.6 ČLOVEK A SVET PRÁCE

II.7.1.7 UMENIE A KULTÚRA

II.7.1.8 ZDRAVIE A POHYB

II.7.1.9. ŠPECIÁLNO PEDAGOGICKÁ PODPORA

II.7.2 PRIEREZOVÉ TÉMY

II.7.2.1 OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

II.7.2.2 VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

II.7.2.3 ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

II.7.2.4 MEDIÁLNA VÝCHOVA

II.7.2.5 MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

II.7.2.6 REGIONÁLNA VÝCHOVA A ĽUDOVÁ KULTÚRA

II.7.2.7 DOPRAVNÁ–VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ
PREMÁVKE

II.7.2.8 OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

III.1. HODNOTENIE ŽIAKOV

III.2. HODNOTENIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV

III.3. HODNOTENIE – AUTOEVALVÁCIA ŠKOLY

IV. ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

V. VZDELÁVACIE ŠTANDARDY